

SÈRIE 3**OPCIÓ A****Pregunta 1**

La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber explicar en què consisteix aquest recurs retòric, amb quina finalitat l'utilitza el poeta i com condiciona l'explicació dels cicles de la seva poesia.
- Saber exemplificar alguns casos d'ús del senyal, sense que sigui necessari citar exhaustivament tots els senyals propis del poeta.

Guia de puntuació:

- Un punt i mig per a la bona argumentació general de la resposta i la relació amb el context.
- Un punt i mig per a una bona exemplificació. Si no hi ha cap referència directa als poemes, es queden sense aquest punt i mig.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber veure el paper quasi simbòlic de dona Xima a l'hora d'establir la dualitat entre el bé i el mal.
- Saber identificar la importància del personatge en el desenvolupament de l'acció de la novel·la.

Guia de puntuació:

- Un punt per a cadascuna de les característiques pròpies del personatge. Tant en un cas com en l'altre l'alumne/a ha de fer un esforç per passar de la descripció a la interpretació.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber veure que el caràcter simbòlic de l'obra queda perfectament definit des del començament, només amb la presentació dels personatges i de l'escenari únic on es desenvolupa l'acció.
- Saber explicar de quina manera en l'acotació inicial es presenta una atmosfera dominada per la monotonia, l'ensopiment i el tedi, bàsicament a través de l'adjectivació altament significativa i d'imatges tòpiques que, per acumulació, esdevenen efectives. A més, destacar-hi l'ambientació musical i altres efectes sonors.
- Saber veure que la monotonia imperant descrita a l'inici de l'obra es veurà interrompuda per l'arribada dels artistes de circ, que personifiquen la poesia i la llibertat en contrast amb la prosa i l'immobilisme dels habitants.

Guia de puntuació:

- Un punt i mig per a l'anàlisi general de l'atmosfera creada a partir de l'acotació inicial.
- Un punt i mig per a l'explicació detallada dels elements escènics que configuren la caracterització de l'espai i l'atmosfera de l'obra.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

- Dos punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

OPCIÓ B**Pregunta 1**

La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber explicar les principals característiques de la prosa del *Tirant*, basades en l'observació directa de la realitat.
- Saber veure que aquests trets lingüístics i estilístics de la prosa del *Tirant* es corresponen amb el component realista de la novel·la, fonamentat en la necessitat de versemblança.
- Exemplificar-ho amb algun fragment de la novel·la, encara que no siguin fragments especialment significatius.

Guia de puntuació:

- Un punt per a la bona argumentació de la resposta i la relació amb el context.
- Dos punts per a una bona exemplificació. Si no hi ha cap referència directa a la novel·la, es queden sense aquests dos punts.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber explicar que el llibre és la narració d'una aventura amorosa entesa com un viatge d'iniciació tant des del punt de vista del poeta com de l'amant.
- Saber veure que, allunyat de la ciutat, el poeta es lliura al plaer de la seducció, i paral·lelament l'amant, jove i inexpert, coneix l'amor-passió. El jo poètic, amador, amant, sacerdot de l'amor i seductor, emprèn aleshores una sèrie d'accions arriscades que l'obliguen a ocultar el seu amor i que el joc amorós sigui secret.

Guia de puntuació:

- Un punt per a la bona caracterització de l'aventura poètica i amorosa.
- Un punt per saber detallar les característiques d'aquesta aventura. Tant en un cas com en l'altre l'alumne/a ha de fer un esforç per passar de la descripció a la interpretació.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber veure que l'Oleguer, que és el protagonista principal de l'obra, es presenta com un ésser desarrelat del seu medi natural, un solitari alienat pel progrés, obsedit pels diners, que viu miserablement en indrets foscos i tancats. La seva mort tindrà lloc a la mina, precisament un lloc fosc i tancat.
- En la descripció del personatge, el contacte amb la naturalesa justifica el seu caràcter i les seves reaccions, que ell és incapaç de racionalitzar. Per això, el narrador sotmet el personatge a un veritable procés d'animalització

Guia de puntuació:

- Un punt per a l'anàlisi i interpretació del personatge i de la seva evolució.
- Un punt per a l'anàlisi detallada dels elements descriptius que ajuden a caracteritzar el personatge.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

- Dos punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

SÈRIE 2**OPCIÓ A****Pregunta 1**

—La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber destacar la idea de Vargas Llosa del *Tirant* com a novel·la "total", el que representa com a innovació en el gènere novel·lístic.
- Saber destacar la modernitat literària de la novel·la en el tractament, per exemple, de la realitat o de l'erotisme.
- És imprescindible que relacionin les idees amb fragments que recordin de la novel·la, ni que només siguin al·lusions ràpides.

Guia de puntuació:

- Un punt i mig per a la bona argumentació de la resposta, la relació amb el context.
- Un punt i mig per a una bona exemplificació. Si no hi ha cap referència directa a la novel·la, es queden sense aquest punt i mig.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber adonar-se que el títol pot ser un bon punt de partida per a la interpretació de la novel·la.
- Saber veure que la conjunció disjuntiva aporta una certa ambigüïtat que, com en altres aspectes del relat, és clau en l'obra. Es poden admetre dues interpretacions del títol: "Bearn" *versus* "la sala de les nines", o bé "Bearn" *igual a* "la sala de les nines".
- La segona part del títol posa en relleu la part oculta i misteriosa de la novel·la ja que fa referència a la sala tancada on es guardaven les nines de l'antic oficial don Felip de Bearn i l'autèntic arxiu de Bearn, és a dir, el lloc on es conserven les proves que permetrien conèixer els orígens reals dels Bearn.

Guia de puntuació:

- Un punt per saber identificar amb precisió la necessitat de la interpretació de l'ambigüïtat del títol.

—Un punt per saber argumentar, una mica més enllà, la relació de la segona part del títol amb un dels temes centrals del llibre. Tant en un cas com en l'altre l'alumne/a ha de fer un esforç per passar de la descripció a la interpretació.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber situar el fragment en el text, un fragment que és una esplèndida síntesi dels trets més significatius de l'obra i un dels seus moments culminants: la consumació de l'avarícia. Penalitzar-los si es desvien excessivament cap a una simple explicació de l'argument de la novel·la.

—Saber explicar de quina manera la generositat de la naturalesa es fa evident en la selecció dels adjectius i en la descripció del context. I saber destacar que la bondat i la bellesa de la situació contrasta amb la maldat del fet que s'hi esdevé. I adonar-se de la ironia de l'autor en la descripció de la "beneïda" parella.

Guia de puntuació:

—Un punt i mig per a la bona identificació i interpretació del fragment.

—Un punt i mig per a l'anàlisi detallada dels motius descriptius que hi apareixen..

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

—Dos punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

OPCIÓ B

Pregunta 1

—La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber adonar-se de la modernitat que representa en la poesia de la seva època la mirada de March sobre la realitat personal i social més pròxima. Aquesta és una de les seves originalitats expressives.

—March troba els seus referents poètics en aspectes de la quotidianitat, de la vida real (imatges marineres, de la cuina, món cavalleresc, etc.). Identificar alguns dels pretextos i recursos poètics que utilitza el poeta per oferir al lector el seu entorn més immediat (metàfores, comparacions, analogies, imatges, etc.).

Guia de puntuació:

- Un punt i mig per a la bona argumentació de la resposta, la relació amb el context.
- Un punt i mig per a una bona exemplificació. Si no hi ha cap referència directa a la novel·la, es queden sense aquest punt i mig.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

—Saber veure que l'obra de Rusiñol té uns deutes evidents amb l'estètica decadentista, maeterlinckiana, fonamentats en la visió del món que se'n desprèn.

—Saber explicar alguns elements concrets provinents de l'estètica decadentista: concepció simbòlica dels personatges i del mateix escenari, recursos visuals i auditius (com la caiguda de fulles seques, el so monòton del mall sobre l'enclusa, el cant dels ferrers, el toc d'oració, etc.), la sensació d'ensopiment, monotonia i mort que caracteritzen el poble, l'entrada efectista del carro dels comedians, etc.

Guia de puntuació:

- Un punt per a la bona interpretació del caràcter simbòlic general de l'obra.
- Un punt per saber identificar alguns dels elements que demostren les relacions de l'obra amb l'estètica decadentista. Tant en un cas com en l'altre l'alumne/a ha de fer un esforç per passar de la descripció a la interpretació.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- Saber interpretar el poema en funció de la situació en el llibre, ja al final de l'aventura poètica.
- Saber valorar adequadament la idea del retorn a la ciutat i la importància i l'èmfasi concedits al món de la màquina.
- Saber explicar el tractament amorós, posant especial atenció en alguns del motius temàtics que hi apareixen (separació, el presoner d'amor, etc.).

Guia de puntuació:

- Un punt i mig per a l'anàlisi interpretativa general del poema i de la seva situació en el llibre
- Un punt i mig per a l'explicació de les idees i dels principals motius temàtics que hi apareixen.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

- Dos punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

BAREM GRAMATICAL

Respecte al nivell de correcció lingüística i la possibilitat de poder abaixar fins a un punt la nota final:

- Cal recordar, abans que res, que disposem d'aquesta possibilitat. En les caselles on s'indica la puntuació de cada pregunta cal afegir si restem un punt o mig punt per qüestions gramaticals.
- Les errades poden ser de qualsevol tipus: ortografia, sintaxi, etc. Els problemes d'expressió, però que no siguin estrictament gramaticals, no els tindrem en compte ara sinó en l'avaluació de cada una de les preguntes.
- Descomptarem un punt si en l'examen hi ha errades gramaticals greus i reiterades (b/v, h, frases sense cap mena de coherència gramatical, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació, etc.).
- Descomptarem mig punt si hi ha algunes errades greus (quatre o cinc) o bé si hi ha errades reiterades però no tan greus (accents, dièresis, problemes de puntuació que són evidents però no fan mal als ulls, construccions dubtoses, determinats errors en l'ús del relatiu, errors amb els pronoms febles, etc.). Òbviament, descomptarem un punt si coincideixen ambdues coses: les quatre o cinc errades greus i les errades lleus reiterades.
- No cal que descomptem res si s'escapa alguna errada greu—els lapsus s'han de perdonar—o algunes errades lleus no reiterades.

Cal tenir en compte també que en casos extraordinàriament extrems—aquells que no hi ha per on agafar-los i que gramaticalment són pràcticament incorregibles—es descomptaran dos punts.